

هوش اخلاقی

بر مبنای روان‌شناسی اسلامی

نویسنده:

محبوبه شایب آرانی

انتشارات رویش بهاری

(rooyeshebahari)

سرشناسه	: شایي آراني، محبوبه، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پديدآور	: هوش اخلاقي بر مبناي روان شناسي اسلامي / نويسنده محبوبه شايي آراني.
مشخصات نشر	: رويش بهاري، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهري	: [۷۰]ص: ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م.
شابک	: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۴۸۷۱ - ۶۷ - ۱
وضعيت فهرستنويسي	: فيپا
موضوع	: هوش اخلاقي
موضوع	: Moral intelligence
موضوع	: هوش اخلاقي — جنبه‌هاي مذهبي — اسلام
موضوع	: Moral intelligence -- Religious aspects -- Islam
رده‌بندي کنگره	: BJI۵۰۰/۹۵
رده‌بندي ديويي	: ۱۵۳/۹
شماره کتاب‌شناسي ملي	: ۹۸۷۱۶۹۲

هوش اخلاقي

عنوان: هوش اخلاقي بر مبناي روان شناسي اسلامي

نويسنده: محبوبه شايي آراني

طراح جلد: گروه طراحي پلکان

ناشر: رويش بهاري

مدیر تولید: امير حيدري

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۴۸۷۱ - ۶۷ - ۱

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شناسه: ۱۵۰۸

نوبت چاپ: اول پاييز ۱۴۰۳

کليه حقوق براي ناشر محفوظ است.

«من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق»

شکر و سپاس بی حد به درگاه باریتعالی که نخستین و بزرگترین یاریگر بندگان در آغاز و پایان هر کاری است.

و با تقدیر و تشکر از استاد محترم سرکار خانم خموشی که به حق مرا در طول دوره‌ی تحصیل و نیز طی مراحل مختلف تألیف این کتاب، صبورانه و مشتاقانه راهنمایی کرده و از محضر علمی‌شان مستفیض گردانیده‌اند.

همچنین با تشکر از خانم دکتر لیلا شکری‌زاده که با قبول زحمت با عنوان مشاور در انجام این مهم مرا از الطاف خود بی‌نصیب نگذارده‌اند. و در آخر با تشکر از زحمات پدر و مادر و همسر عزیزم و همه کسانی که همواره از آغاز کودکی تا به حال مشوق و محرک من در فراگیری و آموختن علم بودند.

فرزندانمان هستیم را بدانیم و از این مدت عاقلانه استفاده کنیم زیرا اگر چه آنان ظرفیت بالقوه‌ای برای دست یابی به نیکی اخلاقی دارند. هیچ تضمینی نیست که قطعاً به آن دست یابند. پس ما باید این هفت فضیلت هوش اخلاقی را پرورش دهیم، به آن‌ها حساس باشیم، آن را در عمل سرمشق دهیم و آموزش دهیم پس با آموزش کامل هوش اخلاقی به فرزندمان آنها را از مسیر نابودی اخلاقی به مسیر کمال سعادت سوق دهیم زیرا که فرزندانمان که ما پرورش می‌دهیم بهترین میراث ما خواهند شد. ما باید این هوش در ابتدا در خانواده، مدرسه، دوستان و جامعه رشد داده را به شکل صحیح پرورش دهیم زیرا که خانواده و مدرسه و جامعه خودشان مبنایی برای رشد، پرورش جسمی و روحی و پیشرفت جامعه بشری هستند.

- برای پرورش هوش اخلاقی فرزندان در دوران نوجوانی باید به او کمک شود با آرامش بیشتری این سال‌های پر فشار را پشت سر بگذارد.
- پی‌ریزی پایه و اساس هوش اخلاقی و سعی در ایجاد و حفظ آن اصلی‌ترین و دشوارترین وظیفه‌ی هر پدر و مادر است.

منابع و مأخذ

- قرآن کریم
- نهج البلاغه
- الوانی، مهدی (۱۳۷۹)، مدیریت عمومی، تهران: نشر نی.
- انصاریان، حسین (۱۳۸۲)، زیبایی‌های اخلاق، قم: دار العرفان.
- ایران‌نژاد پاریزی، مهدی (۱۳۹۱)، مدیریت سازمان‌های پیچیده (از تئوری تا عمل)، نشر مدیران، ص ۳۹۹.
- پارسا، نسرین (۱۳۸۳)، هوش هیجانی، دانیل، گلمن، تهران: انتشارات رشد.
- پارسا، نسرین (۱۳۸۷)، هوش هیجانی، دانیل، گلمن، تهران: انتشارات رشد.
- دیلمی احمد (۱۳۸۰)، مبانی و نظام اخلاق، دانش نامه امام علی (ع) اخلاق و سلوک، ج ۴، قم: نشر آثار پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه‌ی اسلامی.
- بوربا، میلکه (۱۳۹۰)، پرورش هوش اخلاقی، ترجمه فیروزه کاوسی، تهران: رشد بهار.
- جعفری، محمدتقی (بی‌تا)، وجدان، بی‌جا: انتشارات اسلامی.
- دهخدا، علی‌اکبر (۱۳۷۳)، لغت نامه دهخدا، تهران: موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران.
- ----- (۱۳۹۰)، لغت نامه دهخدا، تهران: موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران. ج ۱.
- ----- (۱۳۶۴)، لغت نامه دهخدا، ج ۴۶، ۶۴، ۴۹، تهران: چاپ و نشر موسسه دهخدا.
- رجایی، علیرضا (۱۳۸۹)، مبانی هوش معنوی دیدگاه‌ها و چالش‌ها، پژوهش نامه تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تربت جام.
- رسولی محلاتی، سید هاشم (۱۳۹۰)، کیفر گناه، قم: بوستان کتاب.
- رضایی، محمدمهدی، (۱۳۸۵)، (صحیفه سجاده فارسی - عربی)، قم: نشر جمال

- زارع، حمید (۱۳۸۴)، (الگوی از خودکنترلی در فرهنگ اسلامی، بی‌جا بی‌نا).
- سیف، سوسن و کدیور، پروین (۱۳۸۱)، روانشناسی رشد، تهران: سمت.
- شیر، سید عبدالله (۱۳۸۷)، (اخلاقی، ترجمه محمدرضا جباران، انتشارات: هجرت.
- عمید، حسن (۱۳۶۰)، ج ۱، فرهنگ عمید، تهران: امیرکبیر.
- ----- (۱۳۶۱)، ج ۱، فرهنگ عمید، تهران: امیرکبیر.
- ----- (۱۳۶۲)، ج ۱، فرهنگ عمید، تهران: امیرکبیر.
- فرود، فرناز ۱۳۹۰، (کلیدهای پرورش رفتار و ارزش‌های اخلاقی در کودکان و نوجوانان)، میشل، بر باد، انتشارات: صابرین.
- قدیری، محمدحسین (۱۳۸۹)، خودکنترلی کودک خمیرمایه‌ی خویشتن دارای اخلاقی، بی‌جا، بی‌نا.
- کریمی، عبدالعظیم (۱۳۸۵)، (مراحل شکل‌گیری اخلاق در کودک، تهران: عابد.
- گلמן، دانیل (۱۳۸۴)، هوش هیجانی در کار، بهمن ابراهیمی و محسن جوینده، بهین دانش.
- معین، محمد (۱۳۶۰)، ج ۲، فرهنگ فارسی، تهران: میلاد.
- -----، (۱۷۹)، فرهنگ فارسی، تهران: میلاد.
- ----- (۱۳۸۶)، فرهنگ فارسی، تهران: میلاد.
- مختاری‌پور، مرضیه و سید علی سیادت (۱۳۸۸)، بررسی مقایسه‌ای ابعاد هوش اخلاقی از دیدگاه دانشمندان با قرآن کریم و ائمه معصومین، سال سوم، شماره ۴.
- نراقی، ملامحمد (بی‌تا)، جامع السعاده، ج ۲ و ۳، بیروت: اعلی.
- Borba ، M. (2005), The step- by - step plan to building moral intelligence, Nurtuing Kids Heart& Souls, National Educator Award ،National council of self-esteem.Jossey-Bass.

- Borba M. The step-by-step plan to building moral intelligence. 2001. Available from: URL.
- Gardner , H. (2000) .A case against spiritual intelligence . International Journal for the Psychology of Religion. (10): 27-34.
- Guilford , JP (1967) . The nature of human intelligence . New York: McGrawHill, 43-66.
- Lennick.D.&Kiel.F. (2005), Moral intelligence: The key to enhancing business performance and leadership success, Wharton School Publishing, An imprint of Pearson Education.
- Sternberg, RJ. (2000 m) . Handbook of human intelligence. New York : Cambridge University Press , 27-34.
- Spearman , C. (1927) . The abilities of man . London : Macmillan , 201.
- - Wechsler , D. (1958) . The measurement and appraisal of adult intelligence. Baltimore : Wiliams and Wilkins , 154.
- Mokhtaripour M, Siadat A. (2009). Comparative study of moral intelligence with Quran and Imams from the perspective of scholars. Studies in Islam and Psychology; 3(4): 97- 118. (In Persian).

Abstract

Human has a strength called intelligence. Intelligence has multiple dimensions, including spiritual , emotional, sentimental intelligence and etc , the most important one is moral intelligence that all intelligences are related to it. Moral intelligence has both personal and social aspects. western approach is more attended to social aspect and has been discussed and debated in respect of it. Moral intelligence is a fairly new subject that today, western thinkers have discussed and debated about it. many of muslim and non-muslim scholars have discussed about it. In Islam, the principles and virtues of this intelligence has traditionally existed but as moral intelligence is a fairly new subject.